

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

прискорення досягнення проектної продуктивності введених в експлуатацію основних засобів; вдосконалення управління виробництвом на базі сучасної комп'ютерної техніки.

Також важливим фактором відновлення та ефективності використання основних засобів є матеріальне стимулювання працівників підприємства. Це дасть змогу підприємству покращити роботу на виробництві, а також виявити нові резерви підвищення ефективності основних засобів.

Таким чином, були розглянуті три підходи підвищення ефективності використання основних засобів: технічне вдосконалення засобів праці, проведення аналізу узагальнюючих показників використання основних засобів та покращення організації та управління виробництвом. Ми розділяємо думку науковців, які вважають, що для економічно вигідного та ефективного використання основних засобів, необхідно застосовувати в сукупності три групи підходів на підприємстві: забезпечити виробництво новим обладнанням, максимально автоматизувати або механізувати лінії, підвищити освітньо-кваліфікаційний рівень фахівців, які обслуговують обладнання, відвантажувати сировину вчасно для скорочення простоїв, використовувати якісну сировину, а також проводити аналіз ефективності використання основних засобів за допомогою узагальнюючих показників. Застосовуючи всі методи та шляхи удосконалення роботи основних засобів на практиці, підприємство не тільки збільшить обсяги випуску продукції та покращить ефективність використання основних засобів, а й збільшить прибуток від реалізації продукції та рентабельність основних засобів підприємства, що вплине на кінцевий результат діяльності підприємства.

Література

1. Кандиба К. О. Аналіз ефективності використання основних засобів [Електронний ресурс] / К. О. Кандиба. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6377>.
2. Ларка М.І. Резерви підвищення ефективності використання основних засобів підприємства / М.І. Ларка, Д.О. Горжій // Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. - Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013.- №22(995).-С.38-43.
3. Людвенко Д. В. Ефективність використання основних фондів підприємств та шляхи їх підвищення [Електронний ресурс] / Д. В. Людвенко, Л. Р. Орехова. – Режим доступу до ресурсу: <http://cesd.org.ua/files/2012/9-26-27.10.2012.pdf#page=103>.
4. Ткаченко А. М. Особливості визначення показників ефективності використання основних засобів підприємства / А. М. Ткаченко, Т. С. Задніпряна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: збірник наукових праць: у 2-х т. / ПДТУ. – Маріуполь, 2014. – Вип. 1, Т. 1. – С. 51-55.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Свістун Т.В., к.е.н., доцент кафедри управління бізнесом
Євтюхова І.В., магістрант кафедри управління бізнесом
Одеська національна академія харчових технологій

Малий бізнес виступає рушійною силою соціально-економічного розвитку будь-якої країни. Україна має значний потенціал у цій сфері, але він повною

мірою не реалізований, в першу чергу, через наявні проблеми, пов'язані з недосконалістю умов ведення бізнесу

Метою роботи є знаходження шляхів відродження та розвитку малого бізнесу з боку держави, що передбачає створення нею певного середовища шляхом внесення змін до законодавства.

В Україні малий бізнес як самостійне соціально-економічне явище розвивається у складних умовах та зіштовхується з різноманітними проблемами.

Сучасну людину щоденно оточують проблеми економічного характеру – вибір товарів і ціни на них, пошук роботи та заробітна плата. Однак навколо нас існують й інші економічні проблеми, наприклад: спад виробництва, економічна криза, податки, безробіття та інфляція. Одним із пріоритетних напрямів розвитку економіки в Україні є розвиток малого бізнесу. Виникнення нових малих підприємств розглядається вітчизняними економістами сьогодні як головне джерело збільшення кількості робочих місць, трудового доходу й добробуту людей, а також потенційний каталізатор інновацій і регіонального зростання в країні.

Основним критерієм поділу підприємств на великі і малі є середня кількість працівників, зайнятих протягом року на підприємстві, розмір статутного капіталу, обсяг активів, обсяг обороту (прибутку, доходу) тощо.

Згідно із законодавством України підприємства можуть бути зараховані до малих, середніх або великих за такими ознаками:

- малими незалежно від форми власності визнаються підприємства, у яких кількість працюючих протягом року не перевищує 50 ос., а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період не перевищує 70 млн грн.
- великими підприємствами визнаються підприємства, у яких кількість працюючих протягом року перевищує 250 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за рік перевищує суму 100 млн грн.

Решта підприємств визнаються середніми. У структурі сучасної мішаної економіки співіснують та органічно доповнюють один одного малий, середній та великий бізнес. Але на відміну від двох останніх малий бізнес є вихідним, найбільш численним, а тому і найбільш поширеним сектором економіки.

Суб'єктами малого підприємництва в Україні є як фізичні особи – підприємці, зареєстровані в установленому законом порядку, так і юридичні особи (підприємства) будь-якої організаційно-правової форми та форми власності. Суб'єкти малого підприємництва мають право перейти на спрощену систему оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності (на вибір суб'єкта малого підприємництва), яка передбачає: заміну сплати встановлених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів) сплатою єдиного податку та застосування спрощеної форми ведення бухгалтерського обліку та звітності.

На жаль в Україні розвиток бізнесу залишається на низькому рівні. Така ситуація спровокована нерозвиненим регуляторним середовищем, слабким доступом до фінансування і низьким зростанням конкуренції. Однак, європейський курс розвитку України обумовлює необхідність реформування та вирішення внутрішніх проблем країни. Високий потенціал для розвитку малого

підприємництва, природні запаси, високий рівень освіти за умови державної підтримки сприятимуть появі великої кількості фірм, що, в свою чергу, дозволить створити нові робочі місця, принесе реальні гроші до бюджету не тільки центру, але й регіонів. Крім того, саме малим підприємством легше управляти в умовах нестабільного курсу національної валюти.

Роль і місце малого бізнесу в національній економіці найкраще проявляється в його функціях. Розглядаючи функції малого бізнесу у стабільній ринковій економіці, слід наголосити на такому:

- по-перше, неоціненним є внесок малого бізнесу у справу формування конкурентного середовища;

- по-друге, малий бізнес, оперативно реагуючи на зміни кон'юнктури ринку, надає ринковій економіці необхідної гнучкості;

- по-третє, значним є внесок малого бізнесу в здійснення прориву в багатьох важливих напрямках НТП, передусім у галузі електроніки, кібернетики, інформатики. Сприяючи прискоренню реалізації новітніх технічних і комерційних ідей, випуску наукоємної продукції, малий бізнес таким чином стає провідником НТП;

- по-четверте, малий бізнес робить вагомий внесок у розв'язання проблеми зайнятості. Ця функція проявляється у здатності малого бізнесу створювати нові робочі місця й поглинати надлишкову робочу силу під час циклічних спадів та структурних зрушень економіки. У розвинених країнах на малий бізнес припадає в середньому 50 % усіх зайнятих та до 70—80 % нових робочих місць. У період економічних криз у країнах відбувається процес скорочення робочих місць на великих підприємствах, натомість малі фірми їх не тільки зберігають, але навіть створюють нові;

- по-п'яте, важлива функція малого бізнесу полягає у зменшенні соціальної напруги і демократизації ринкових відносин, тому що саме він є фундаментальною основою формування середнього класу, сприяння соціально-політичній стабільності суспільства.

10 травня 2018 року за № 282-р Кабінетом Міністрів України видано розпорядження про «Деякі питання реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року», в якому затверджено план заходів реалізації Стратегії. Індикатором виконання документу є створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва, зокрема передбачено підвищення рівня інформаційного забезпечення, в тому числі вдосконалення системи державної статистики; спрощення процедури реєстрації нових підприємств; надання послуг суб'єктам малого і середнього підприємництва через центри надання адміністративних послуг та Єдиний державний портал адміністративних послуг; удосконалення ліцензійної та дозвільної системи; зниження контролюючого тиску на мале і середнє підприємство.

Отже, відродження та розвиток малого бізнесу в Україні є вкрай необхідними. Становлення значної кількості суб'єктів малого бізнесу має, безперечно, позитивне значення для національної економіки, що значною мірою обумовлює створення сучасної ринкової економіки із соціальною спрямованістю.

Важливим інструментом розвитку малого підприємництва є сприяння розвитку інноваційного підприємництва. Розвиток інноваційного підприємництва є одним з важливих конкурентних переваг країн ЄС.

Література

1. Розпорядження КМУ від 10 травня 2018 р. № 292-р "Деякі питання реалізації Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року".
2. Зосименко Т. І. Роль малого підприємництва у соціально-економічному розвитку країни. [Електронний ресурс] / Т. І. Зосименко // Ефективна економіка. № 10, 2017. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/>
3. Ляпін Д. В. Основні моделі розвитку малого підприємництва в Україні / Д. В. Ляпін // Стратегічні пріоритети. – 2016. – № 20. – С. 90–95.
4. Попело О. В., Мале підприємництво як джерело економічного розвитку у високорозвинених країнах / О. В. Попело // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2014. – № 3 (75). – С. 122-134

ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНИХ ТРАНСПОРТНИХ ПІДСИСТЕМ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Шевченко І. В., старший викладач кафедри управління бізнесом
Одеська національна академія харчових технологій

Вступ. Ефективний збалансований розвиток інтегрованих транспортних підсистем вантажних перевезень є необхідною умовою сталого функціонування всіх галузей економіки, збереження статусу України як транзитної держави, сприяє її соціальному і економічному зростанню, економічній безпеці та обороноздатності. Комплексний підхід до розвитку транспортної системи України чітко вказує на пріоритетне значення інтегрованих транспортних підсистем, тому що забезпечити доставку вантажів тільки одним видом транспорту практично неможливо, особливо що стосується міжнародних перевезень. В сучасних, динамічно змінюючихся умовах транспортна галузь, не завжди виявляється готовою до нових викликів зовнішнього середовища, що періодично дестабілізує ситуацію на ринку транспортних послуг. Саме тому виникає необхідність створення певного механізму економічних та організаційних відносин, що забезпечував би адекватну, своєчасну та гнучку реакцію на зміни у зовнішньому середовищі, адаптацію до них транспортних підприємств.

Важливо проаналізувати, які тенденції розвитку транспорту прогнозуються світовим співтовариством, для прискорення соціального і економічного розвитку транспортної галузі. Безсумнівно, існує стійкий зв'язок між зростанням економіки та розвитком транспортної системи. Тому проблема економічно збалансованого розвитку транспортних підсистем є однією з актуальних.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останній час спостерігається збільшення кількості наукових праць щодо сучасного стану транспорту, його проблем та напрямів поліпшення існуючої ситуації. Зокрема, проблеми реформування транспорту та тенденції його розвитку досліджувалися М.Т. Примачовим, Ю. М. Цветовим, Л. О. Поздняковою, О. Г. Дейнекою та ін. У

81.	КУЛЬТУРНА СХОЖІСТЬ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА УКРАІНОЮ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА Прокопенко О.В., д.е.н., професор, Академія техніко-гуманітарна, м. Бельсько-Бялей, Польща, Криворучко Л.Б., к.е.н., ТОВ «Центр технологічних ініціатив», м. Суми, Україна	206
82.	ОПЫТ ОЦЕНКИ ПРИОРИТЕТОВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ В ВУЗАХ СЕРБИИ И УКРАИНЫ Dubravka Škunca, "Union - Nikola Tesla" Университет, г. Белград, Сербия Zoran Sekerevac. "Union - Nikola Tesla" Университет, г. Белград, Сербия Olena Golubyonkova, ОНАХТ, г. Одесса, Украина Walery Okulicz-Kozaryn, Педагогический университет, г. Краков, Польша	207
83.	ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Маркова Т.Д., к.е.н., доцент, Пчелянська Г.Б., ст.викладач ОНАХТ	210
84.	ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, завідувача кафедри, Салькова І. Ю., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	213
85.	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Приймак В.О., магістрант ОНАХТ	215
86.	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ Свістун Т.В., к.е.н., доцент, Євтюхова І.В., магістрант ОНАХТ, м. Одеса	217
87.	ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНІХ ТРАНСПОРТНИХ ПІДСИСТЕМ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ Шевченко І. В., старший викладач ОНАХТ, м. Одеса	220
88.	СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Купріна Н.М., к.е.н., доцент, Баранюк Х.О., аспірант ОНАХТ, м. Одеса	223
89.	ОСОБЛИВОСТІ ОРЕНДИ ДЕРЖАВНИХ ЦІЛІСНИХ МАЙНОВИХ КОМПЛЕКСІВ ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Ткачук Г.О., к.е.н., доцент ОНАХТ, м. Одеса	227
90.	ПРОБЛЕМИ ПРИДБАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ Ткачук Г.О., к.е.н., доцент, Євдосюк С.С., магістрант ОНАХТ, м. Одеса	229
91.	МАРКЕТИНГОВЫЕ АСПЕКТЫ ПРОДВИЖЕНИЯ ТУРИСТСКИХ УСЛУГ ЧЕРЕЗ СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ Карчевская Е.Н., к.г.н., доцент, Лапицкая О.В., к.э.н., доцент Гомельский государственный технический университет им. П. О. Сухого	231
92.	ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ Агєєва І. М., к.е.н., доцент, Ринкова А.А., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	233
93.	НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА ТА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Ангелов Г. В., к.і.н., проф., Соловей А. О., к.і.н., доц., Кананихіна О. М., к.т.н., доцент, Ботіка Т. С., к.і.н., старший викладач, ОНАХТ, м. Одеса	235
94.	ВОЗРАСТАНИЕ РОЛИ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ЧЕЛОВЕКА И ОБЩЕСТВА Ангелов Г. В., к.і.н., проф., ОНАХТ, Ханц Куртакад, Любберштедт, Швейцария	238
95.	СОЦІОГУМАНІТАРНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ Ангелов Г.В., к.і.н., професор, Лар'яновський І.С., к.ф.н., ст. викладач, Алдабаєва Ю.С., ОНАХТ, м. Одеса	243
96.	ФОРМУВАННЯ ЦІНІСНО-ГУМАНІСТИЧНОГО ВЕКТОРА В СУЧАСНОМУ ІНЖИНІРИНГУ	247